

C-711/19. sz. ügy**Előzetes döntéshozatal iránti kérelem****A benyújtás napja:**

2019. szeptember 25.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Verwaltungsgerichtshof (Ausztria)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. szeptember 3.

Felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felek:

Admiral Sportwetten GmbH

Novomatic AG

AKO Gastronomiebetriebs GmbH

Ellenérdekű félként eljáró hatóság:

Magistrat der Stadt Wien, Magistratsabteilung 6

[omissis]

[ügyszám] [omissis]

2019. szeptember 3.

A Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Ausztria) [omissis] 1. a gumpoldskircheni székhellyel rendelkező Admiral Sportwetten GmbH-nak, 2. a gumpoldskircheni székhellyel rendelkező Novomatic AG-nek, 3. a bécsi székhelyű AKO Gastronomiebetriebs GmbH-nak [omissis] a Bundesfinanzgericht (szövetségi pénzügyi bíróság, Ausztria) 2018. augusztus 23-i ZI. RV/7400063/2017. számú, fogadóterminál-adót érintő ítélete ellen benyújtott felülvizsgálati kérelme tárgyában (ellenérdekű félként eljáró hatóság a közigazgatási bíróság előtti eljárásban: Magistrat der Stadt Wien, Magistratsabteilung 6, [bécsi önkormányzat, 6. hatósági osztály, Ausztria]) a következő

v é g z é s t

hozta:

A bíróság az EUMSZ 267. cikk alapján a következő kérdéseket terjeszti az Európai Unió Bírósága elé előzetes döntéshozatal céljából:

- 1) Úgy kell-e értelmezni a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikkét, hogy a Wiener Wettterminalabgabegesetz (a fogadóterminálokra kivetett adóról szóló bécsi tartományi törvény) azon rendelkezései, amelyek a fogadóterminálok üzemeltetésének adóztatását írják elő, az e rendelkezés értelmében vett „műszaki szabály[oknak]” minősülnek?
- 2) A fogadóterminálokra kivetett adóról szóló bécsi törvény rendelkezéseinek az (EU) 2015/1535 irányelv értelmében vett közzétételének elmulasztása azt eredményezi-e, hogy a fogadóterminál-adóhoz hasonló adót nem lehet kivetni?

Indokolás:

- 1 A. A tényállás és az eddigi eljárás
- 2 Az elsőrendű felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél fogadóterminálok üzemeltet, a másodrendű felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél e fogadóterminálok tulajdonosa, a [eredeti 2. o.] harmadrendű felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél egy fogadóterminálok üzemeltetésére használt helyiség tulajdonosa.
- 3 Az elsőrendű felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél 2016 augusztusától több beadványban tájékoztatta az ellenérdekű hatóságot arról, hogy a harmadrendű felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél bécsi telephelyén fogadóterminált fog üzemeltetni. Kérte az adó 0 euróban történő megállapítását, mivel álláspontja szerint nem áll fenn adókötelezettség.
- 4 A 2016. október 31-i határozattal a bécsi önkormányzat 2016 szeptemberére és októberére fejenként (havonta és fogadóterminálonként) 350 euró fogadóterminál-adót állapított meg a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felekkel – mint a fogadóterminál üzemeltetőjével vagy tulajdonosával, illetve a fogadóterminál üzemeltetésére használt helyiség tulajdonosával – szemben.
- 5 A 2017. január 2-i és 2017. július 24-i további határozatokkal a bécsi önkormányzat megállapította a 2016 novemberétől decemberéig, valamint a 2017 januárjától júniusáig terjedő időszakra vonatkozó fogadóterminál-adót (fejenként 350 euró havonta és fogadóterminálonként).
- 6 A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felek fellebbezést terjesztettek elő e határozatok ellen. Összefoglalva arra hivatkoztak, hogy a Wiener

Wetterminalabgabegesetznek (a fogadóterminálokra kivetett adóról szóló bécsi tartományi törvény, a továbbiakban: WWAG) fogadóterminálokra vonatkozó rendelkezései esetében a Gesetz über internationale Informationsverfahren und Notifizierungen auf dem Gebiet technischer Vorschriften (a nemzetközi információszolgáltatási eljárásokról és a műszaki szabályokkal kapcsolatos értesítésekről szóló törvény, a továbbiakban: WNotifG) és a 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv értelmében vett „műszaki szabály[okról]” van szó. E műszaki szabályokat nem közölték a Bizottsággal, így azok magánszemélyekkel szemben nem érvényesíthetők. Ez azt eredményezi, hogy a fogadóterminál-adót jogellenesen írták elő.

- 7 A Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Ausztria) előtt megtámadott ítélettel a Bundesfinanzgericht (szövetségi pénzügyi bíróság, Ausztria) a fellebbezéseket mint megalapozatlanokat elutasította. **[eredeti 3. o.]**
- 8 A Bundesfinanzgericht (szövetségi pénzügyi bíróság) részletesebb indokolással arra a következtetésre jutott, hogy a WWAG rendelkezései esetében nem a WNotifG, illetve a 2015/1535 irányelv értelmében vett műszaki szabályokról van szó. Ennélfogva a WWAG tekintetében nem állt fenn értesítési kötelezettség. Ez azzal a következménnyel jár, hogy a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felekkel szemben érvényesíthető a WWAG; a fogadóterminál-adót jogszerűen írták elő.
- 9 A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felek által ezen ítélet ellen a Verfassungsgerichtshofhoz (alkotmánybíróság, Ausztria) benyújtott panasz érdemi vizsgálatát a Verfassungsgerichtshof (alkotmánybíróság) elutasította.
- 10 B. Az irányadó nemzeti jogi rendelkezések
- 11 A tartományi törvénynek minősülő Wiener Wetterminalabgabegesetz (a fogadóterminálokra kivetett adóról szóló bécsi tartományi törvény, a továbbiakban: WWAG) jelen esetben alkalmazandó eredeti változatának (LGBI. 32/2016) szövege kivonatosan a következő:

„Az adó tárgya

1. § Fogadóterminálok Bécs város területén történő üzemeltetése esetén fogadóterminál-adót kell fizetni.

Fogalommeghatározások

2. § E törvény alkalmazásában:

1. Fogadóterminál: egy bizonyos helyen található olyan fogadóhely, amely adatvezetéken keresztül össze van kapcsolva egy bukmékerrel vagy egy totalizátorral, és amely lehetővé teszi az egyének számára a fogadásban való közvetlen részvételt.
2. Bukméker: az a személy, aki üzletszerűen fogadásokat köt.

3. Totalizátor: az a személy, aki üzletszerűen fogadásokat közvetít.

Az adó mértéke

3. § A fogadóterminálok üzemeltetése esetén fizetendő adó összege 350 euró fogadóterminálonként minden megkezdett naptári hónapra.

[...]

Büntető rendelkezések

8. § (1) Az adó kijátszását eredményező cselekmények vagy mulasztások – mint közigazgatási jogsértések – 42 000 euróig terjedő pénzbírsággal büntethetők; a pénzbírság behajthatatlansága esetén hat hétig terjedő szabadságvesztésre változtatható át. A kijátszás **[eredeti 4. o.]** mindaddig fennáll, amíg az adóalany a bevallást nem pótolja, vagy az adóhatóság az adót határozattal meg nem állapítja. [...]

12 A törvényjavaslat indokolásában (LG – 00689-2016/0001/LAT) különösen a következőket fejtik ki:

„A fogadóterminálok egyszerű és anonim használatának lehetősége nagy elfogadottságot eredményez a potenciális ügyfeleknél, amely az üzemeltetők kiegészítő ajánlataival tovább fokozható. E különös körülményekre tekintettel célszerű tehát a fogadóterminálokat különleges adózás alá vonni a fogadások e formájának visszaszorítása érdekében, főképp mivel ezt a területet is a játékszenvedély szempontjából, annak valamennyi negatív társadalmi következményével együtt kell vizsgálni.

A fogadóterminálok a személyes fogadóhelyekhez képest a játékszenvedély magasabb kockázatát rejtik magukban. Ennek oka mindenekelőtt az, hogy a személyes kapcsolat hiánya következtében csökken a fogadásban való részvételt érintő gátlásküszöb, és ez megkönnyíti a fogadásban való részvételt. A fogadásban fogadóterminálon keresztül történő részvétel összességében fokozott fogadási magatartást eredményez. Ennek oka az is, hogy a műszaki lehetőségek alapján a fogadóterminálokon keresztül sokkal nagyobb fogadáskínálat bocsátható a fogadó ügyfelek rendelkezésére. A fogadóterminálok egyúttal lehetővé teszik, hogy rövid időközönként egymás után több fogadást lehessen megkötni.

Következésképpen a fogadóterminálok Bécs város területén történő üzemeltetése esetén – fogadóterminálonként és minden megkezdett naptári hónapra – 350 euró fogadóterminál-adót kell kivetni. [...]

Az adó tárgyát fogadóterminálok üzemeltetése képezi.

[omissis] A »lehetővé teszi a fogadásban való közvetlen részvételt« [törvényi] megfogalmazással tisztázni kell, hogy azok a műszaki eszközök, amelyekbe kizárólag az adott vállalkozás személyzete vihet be fogadásokat, nem minősülnek

a törvény értelmében vett fogadótermináloknak (például olyan dohányboltokban, ahol a fogadás bevitelét kizárólag az értékesítő személyzet végzi, és a beviteli terminál az ügyfelek számára nem hozzáférhető).

A fogalommeghatározásokból levezethető, hogy az adó tárgya nem kapcsolódik a tervezetként rendelkezésre álló Wiener Wettengesetzben (a fogadásokról szóló bécsi tartományi törvény) szereplő fogadóterminál fogalomhoz és egyéb fogalommeghatározásokhoz, és olyan módon különbözik az adónak a **[eredeti 5. o.]** Gebührengesetz 1957 (az illetékekről szóló 1957. évi törvény) szerinti tárgyától, hogy nem a fogadásról szóló szerződés kötését, hanem a fogadóterminálok üzemeltetését adóztatják. [...]

Az adó mértéke tekintetében utalni kell a Verfassungsgerichtshof (alkotmánybíróság) 2011. december 5-i B 533/11. sz. ítéletére (VfSlg. 19.580/2011). Ebben az ítéletben többek között megállapították, hogy nem vitatható, ha a jogalkotó a pénznyerő automaták üzemeltetésének tilalma helyett az adóteher emelésének segítségével szeretné elérni az automaták üzemeltetésének vagy a játéknak a korlátozását. Ha ez a vonzerő hiánya miatt visszatartja a potenciális játékosokat a játéktól, ez éppen megfelel a jogalkotó – alkotmányjogi szempontból nem kifogásolható – szándékának. Ez a gondolatmenet a fogadóterminál-adóra is alkalmazható. [...]

- 13 A Gesetz über den Abschluss und die Vermittlung von Wetten (a fogadások kötéséről és közvetítéséről szóló törvény, a továbbiakban: Wiener Wettengesetz) jelen esetben alkalmazandó eredeti változata (LGBl. 26/2016) a sportrendezvények alkalmából történő fogadások üzletszerű kötését (bukmékeri fogadás) és üzletszerű közvetítését (totalizátori fogadás), valamint az ilyen fogadások és fogadó ügyfelek üzletszerű közvetítését szabályozza (az említett törvény 1. §-a). E törvény a 2. § 8. pontjában a fogadóterminál fogalom saját – a fogadóterminálokra kivetett adóról szóló törvényben szereplő fogalommeghatározástól kismértékben eltérő – meghatározását tartalmazza. A törvény ezután terjedelmes rendelkezéseket tartalmaz a fogadásszervező vállalkozások tevékenységének engedélyezésére vonatkozó követelményekkel kapcsolatban. A törvény a 13. §-ában részletes rendelkezéseket tartalmaz a fogadóterminálokra vonatkozóan.
- 14 A Wiener Wettengesetz az (EU) 2015/1535 irányelv rendelkezései szerint közzétették (közleményszám: 2015/602/A).
- 15 A Wiener Notifizierungsgesetz (az értesítésről szóló bécsi törvény, LGBl. 28/1996, a továbbiakban: WNotifG) aktuális változata (LGBl. 36/2016) az (EU) 2015/1535 irányelv átültetésére szolgál (a WNotifG 7. §-a). A törvény lényegében ezen irányelvnek megfelelő fogalommeghatározásokat tartalmaz. **[eredeti 6. o.]**
- 16 C. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekhez fűzött magyarázatok
- 17 1. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések relevanciája

- 18 A WWAG 3. §-a szerint a fogadóterminálok üzemeltetésére kivetett adó összege – fogadóterminálonként és minden megkezdett naptári hónapra – 350 euró. Nem vitatott, hogy ez a tényállás a jelen ügyben az érintett időszakokban teljesült, és hogy a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felek a WWAG értelmében adókötelesek az adott minőségükben (üzemeltető, tulajdonos, illetve a fogadóterminálok üzemeltetésére használt helyiség tulajdonosa). A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felek nemzeti alkotmányjogra alapított kifogásai nem voltak eredményesek a Verfassungsgerichtshof (alkotmánybíróság) előtt. A nemzeti jog szerint tehát fennáll a vitatott adókötelezettség.
- 19 A felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felek azonban arra hivatkoznak, hogy az adókötelezettség ellentétes az uniós joggal. Ezzel kapcsolatban az eljárásban nem vitatott, hogy a WWAG tervezetét – a Wiener Wettengesetz tervezetével ellentétben – nem küldték meg a Bizottságnak a 2015/1535 irányelvnek megfelelően.
- 20 Ha azonban a WWAG rendelkezései esetében – ahogy arra a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felek hivatkoznak – a 2015/1535 irányelv értelmében vett műszaki szabályokról van szó, és a közlési kötelezettség megsértése azt eredményezhetné, hogy a fogadóterminál-adót nem lehet kivetni, akkor a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felek adókötelezettségére nemleges válasz kellene adni. A Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság) döntése így tehát az említett kérdésektől függ.
- 21 2. az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésről
- 22 Először is meg kell jegyezni, hogy – amennyire a Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság) számára megállapítható – a jelen ügyben értelmezendő 2015/1535 irányelvvel kapcsolatban még nem állnak rendelkezésre az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: Bíróság) által hozott ítéletek (úgy tűnik, hogy C-727/17. szám alatt rendelkezésre áll egy erre az irányelvre vonatkozó előzetes döntéshozatal iránti kérelem). A Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság) azonban abból indul ki, hogy e tekintetben figyelembe kell venni azon korábbi irányelvekkel kapcsolatos ítélkezési gyakorlatot, amelyek kodifikációjára ezen irányelv szolgál (lásd az irányelv (1) preambulumbekzdését). **[eredeti 7. o.]**
- 23 A Bíróságnak a korábbi irányelvekkel kapcsolatos állandó ítélkezési gyakorlata szerint a „műszaki szabály” fogalma négyféle intézkedési kategóriát foglal magában, így először is a 98/34 irányelv 1. cikkének 3. pontja (a 2015/1535 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének c) pontja; lásd erről az irányelv IV. mellékletében szereplő megfelelési táblázatot is) értelmében vett „műszaki leírás[t]”, másodsor az ezen irányelv 1. cikkének 4. pontjában (jelenleg az 1. cikk (1) bekezdésének d) pontjában) meghatározott „egyéb követelmények[et]”, harmadszor az említett irányelv 1. cikkének 5. pontjában (jelenleg az 1. cikk (1) bekezdésének e) pontjában) meghatározott „szolgáltatásra vonatkozó szabály[t]”, negyedszer pedig a „tagállamok törvényi, rendeleti vagy

közigazgatási rendelkezései[t], [...] amelyek [ugyanezen irányelv 1. cikkének 11. pontja {jelenleg az 1. cikk (1) bekezdésének f) pontja} szerint] megtiltják valamely termék gyártását, behozatalát, értékesítését vagy használatát, vagy valamely szolgáltatás nyújtását vagy használatát, illetve valamely szolgáltató létrehozását” (lásd legutóbb: a Bíróság 2018. szeptember 26-i Van Gennip és társai ítélete, C-137/7, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; lásd továbbá: a VG Media ügyre vonatkozó 2018. december 13-i főtanácsnoki indítvány, C-299/17, 19. pont).

- 24 a) „műszaki leírás[ok]”
- 25 E fogalom azt feltételezi, hogy a nemzeti intézkedés a termékre vagy annak csomagolására vonatkozik, és ennél fogva a termék valamely megkövetelt tulajdonságait – mint például a méreteket, a termék megnevezését, a címkézést vagy jelölést – határozza meg (lásd: a Bíróság 2001. március 8-i van der Burg ítélete, C-278/99, 20. pont; a Bíróság 2005. április 21-i Lindberg ítélete, C-267/03, 57. pont; a Bíróság Van Gennip és társai ítélete, 38. pont; lásd: a Bíróság 2014. július 10-i Ivansson ítélete, 19. és azt követő pontok is). Általános szabályok nem minősülnek ilyen műszaki leírásnak (lásd újabban: a Bíróság Ivansson ítélete, 21. és azt követő pont).
- 26 Kétségtelen, hogy a WWAG a tevékenységgel érintett „termék[ekre]” (fogadóterminálokra) vonatkozik (lásd például: a Bíróság 2016. február 4-i Ince ítélete, C-336/14, 71. pont). Fogadóterminálokat érintő konkrét tulajdonságokat azonban – a Wiener Wettengesetzben foglaltaktól eltérően – a WWAG-ben nem szabályoznak. A WWAG-ben csupán azt ismertetik, hogy milyen funkciót tölt be a fogadóterminál; e tekintetben minden bizonnyal nem „szabály[okról]”, hanem „leíró elem[ekről]” van szó (lásd erről: a Bíróság 2016. október 13-i M. és S. ítélete, C-303/15, 28. pont). A [eredeti 8. o.] Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság) ennél fogva abból indul ki, hogy nem műszaki leírásról van szó.
- 27 b) „egyéb követelmények”
- 28 Ahhoz, hogy valamely nemzeti intézkedést „egyéb követelmények[nek]” (e kategória bevezetésének indoklásáról lásd részletesen: a Bíróság 2005. április 21-i Lindberg ítélete, 61. és azt követő pontok) lehessen tekinteni, olyan „feltételnek” kell minősülnie, amely jelentős módon befolyásolhatja az érintett termék összetételét, természetét vagy értékesítését (lásd: a Bíróság 2016. október 13-i M. és S. ítélete, C-303/15, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; továbbá: a Bíróság 2016. február 4-i Ince ítélete, C-336/14, 72. pont). Az alacsony nyeresémény elérésére alkalmas játékautomatákhoz kötődő tevékenységnek a játékkaszinókon kívüli végzésére vonatkozó engedélyek megadásának, meghosszabbításának vagy módosításának tilalma közvetlenül befolyásolhatja az alacsony nyeresémény elérésére alkalmas játékautomaták kereskedelmét, és ezáltal e játékautomaták értékesítését (lásd: a Bíróság 2012.

július 19-i Fortuna és társai ítélete, C-213/11, 36. pont; lásd továbbá: a Bíróság 2015. június 11-i Berlington Hungary ítélete, C-98/14, 99. pont).

- 29 A jelen ügyben e tekintetben nem tilalomról, hanem csupán adóztatásról van szó. Ahogy a törvényjavaslatához fűzött magyarázatokból megállapítható, ez az adóztatás azonban arra (mindenesetre arra is) szolgál, hogy „a fogadások e formáját visszaszorítsa”. A költségvetési célok mellett tehát nyilvánvalóan arra is irányult a jogalkotó szándéka, hogy a játékosokat visszatartsa a játéktól még akkor is, ha a Bécsben üzemeltetett fogadóterminálok 2000 darab körüli száma a következőkben lényegében állandó maradt.
- 30 Mindenesetre nem tűnik tehát kizártnak, hogy a fogadóterminálok üzemeltetésének adóztatása különösen a fogyasztók (játékosok) védelmét szolgáló olyan követelménynek minősül, amely befolyásolja a terméknek (a fogadóterminálnak) a használat keretében történő forgalomba hozatal utáni életciklusát, és jelentősen befolyásolhatja a fogadóterminál értékesítését.
- 31 Kérdéses lehet továbbá, hogy e tekintetben az irányelv 1. cikkének (6) bekezdése értelmében vett intézkedésről van-e szó. Ha mindazonáltal ebben az összefüggésben **[eredeti 9. o.]** – még ha csak „különösen” is – munkavállalók védelmét említik, akkor legalábbis nem tűnik kézenfekvőnek, hogy e vonatkozásban kell-e védeni a játékosokat is az esetleges játékszenvedélyre tekintettel.
- 32 c) „szolgáltatásra vonatkozó szabály[ok]”
- 33 Az e kategória szerinti minősítéshez e szabályoknak „kifejezetten” az elektronikus információs társadalom szolgáltatásaira kell irányulniuk. Ezt a szabály indokolása és szövege alapján kell tisztázni. E tekintetben elegendő, hogy e jogszabály néhány egyedi intézkedésében irányuljon e célra vagy tárgyra (lásd: a Bíróság 2017. december 20-i Falbert ítélete, C-255/16, 32. pont). Az olyan nemzeti rendelkezés, amely büntetőjogi szankciókat állapít meg az engedély nélkül kínált szerencsejáték esetére, műszaki szabálynak minősül, ha e rendelkezés tárgyát és célját tekintve online szerencsejáték-szolgáltatásokra vonatkozik (lásd újabban: a Bíróság Falbert ítélete, 37. pont).
- 34 A WWAG e tekintetben csak az adó kijátszása vagy a bejelentés elmulasztása esetére ír elő büntetést. A fogadóterminálok üzemeltetésére vonatkozó adókötelezettség rögzítésével azonban e törvény célja az (is), hogy a fogadások ilyen értékesítési csatornán keresztül történő kötését visszaszorítsa (lásd fent az „egyéb követelmények[kel]” kapcsolatban). E tekintetben a WWAG-nek az információs társadalom szolgáltatásainak üzemeltetéséről szóló általános jellegű követelménynek való minősítése mindenesetre nem tűnik kizártnak. Az sem tűnik kizártnak, hogy a WWAG e rendelkezései e szolgáltatások – nevezetesen a fogadási lehetőségekről való tájékoztatásnak és fogadások kötésének a fogadóterminálok üzemeltetéséhez közvetlenül kapcsolódó lehetővé tétele – szabályozásának minősülnek. Úgy tűnik, hogy a helyzet nem hasonlítható össze az

utazási ügynökségnél számítógépes hálózat útján, az ügyfél fizikai jelenlétében történő repülőjegy-foglalás esetével (az irányelv I. melléklete 1. pontjának c) alpontja), mivel a fogadóterminált – még ha rendszerint minden bizonnyal a fogadóterminál elhelyezésére használt helyiségek tulajdonosa (képviselőjének) jelenlétében is – maga az ügyfél kezeli. **[eredeti 10. o.]**

- 35 Azzal kapcsolatban, hogy az ilyen minősítést másfelől kizárja-e például az irányelv 1. cikkének (6) bekezdése, (az „egyéb követelmények[re]” vonatkozó) fenti fejtegetésekre lehet utalni.
- 36 d) a negyedik kategória értelmében vett rendelkezések
- 37 Az e kategória szerinti minősítés (e kategória bevezetéséről lásd ismételtlen: a Bíróság 2005. április 21-i Lindberg ítélete, C-267/03, 73. pont) azt feltételezi, hogy rendelkezések megtiltják valamely termék gyártását, behozatalát, értékesítését vagy használatát, vagy valamely szolgáltatás nyújtását vagy használatát (lásd: a Bíróság 2011. június 9-i Intercommunale Interrosane ítélete, C-361/10, 13. pont; a Bíróság 2014. július 10-i Ivansson ítélete, C-307/13, 16. pont).
- 38 Mivel a WWAG ebben az értelemben semmiféle tilalmat nem tartalmaz, a Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság) véleménye szerint e törvény nem tartozik ebbe a kategóriába. Különösen a WWAG 8. §-a sem az említett tevékenységek tilalmát, hanem büntetést ír elő az adó kijátszása vagy a bejelentés elmulasztása esetére.
- 39 e) „de facto szabályok”
- 40 Ha egy műszaki szabálynak nem minősülő szabály önmagukban műszaki szabályoknak minősülő más szabályokra utal, akkor az elsőként említett szabályt „de facto műszaki szabály[nak]” kell minősíteni (lásd: a Bíróság 2014. július 10-i Ivansson ítélete, C-307/13, 31. pont).
- 41 A Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság) véleménye szerint ezzel kapcsolatban elegendő arra utalni, hogy a WWAG éppen nem tartalmaz más szabályokra – különösen a Wiener Wettengesetzre – való utalást (lásd egyebekben erről: a Bíróság 2015. június 11-i Berlington Hungary ítélete, C-98/14, 96. és azt követő pont).
- 42 3. az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdéstről
- 43 A Bíróság (a korábbi irányelvekre vonatkozó) állandó ítélkezési gyakorlata szerint (másként – egy még korábbi szabályozással kapcsolatban – a Bíróság 1989. július 13-i Enichem Base ítélete, 380/87, 22. és azt követő pont) a közlési kötelezettség megsértése **[eredeti 11. o.]** az érintett „műszaki szabály[ok]” alkalmazhatatlanságát eredményezi, így azok nem érvényesíthetők magányszemélyekkel szemben (lásd: a Bíróság 1996. április 30-i CIA Security International ítélete, C-194/94, 54. pont; a Bíróság 2000. szeptember 26-i Unilever

Italia ítélete, C-443/98, 49. és azt követő pontok; a Bíróság 2014. július 10-i Ivansson ítélete, C-307/13, 48. pont; a Bíróság 2016. február 4-i Ince ítélete, C-336/14, 68. pont: csak a törvényben foglalt műszaki szabályok, nem pedig a törvény egyéb rendelkezései alkalmazhatatlanok; lásd továbbá: a VG Media ügyre vonatkozó 2018. december 13-i főtanácsnoki indítvány, C-299/17, 2. pont; lásd azonban: a Bíróság 1998. június 16-i Lemmens ítélete, C-226/97, 35. és azt követő pontok is).

- 44 Összességében az uniós jog értelmezése nem tűnik olyannyira nyilvánvalónak, hogy az minden észszerű kétséget kizár (lásd: a Bíróság 2018. október 4-i Bizottság kontra Franciaország ítélete, 110. pont).
- 45 A kérdéseket ezért az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel a Bíróság elé kell terjeszteni.

[aláírások és hivatali pecsét]